

remiss@boverket.se

Svar på:

Remiss – Boverkets förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö; med konsekvensutredning

Extra remiss

Diarienummer: 30/2022

Remissinstans: Säker Vatten

Sammanfattning

Säker Vattens remissvar är fokuserat på vårt viktigaste livsmedel, vatten och är koncentrerat till de avsnitt som berör installationer för vatten och avlopp.

Vatten- och avloppsinstallationer är, kanske tillsammans med värme och el, den viktigaste delen av en byggnads egenskaper med hänsyn till boende och brukares hygien och hälsa.

Dåligt fungerande vatten- och avloppsinstallationer kan också medföra avsevärda miljöeffekter vid återställande efter byggnadsskador, reparation och byte av byggmaterial.

Tre viktiga egenskaper för vatteninstallationer med hänsyn till hälsa, hygien, miljö och trygghet för brukare är att:

- installationerna byggs med hög säkerhet mot tillväxt av legionellabakterier baserat på krav i dricksvattendirektivet, vetenskaplig forskning och dagens kunskap
- installationerna byggs på ett sådant sätt att risk för vattenskador inte förväntas ske. Vid ett eventuellt läckage ska läckaget enkelt kunna upptäckas och åtgärdas för att inte äventyra människors hälsa och hygien
- installationer byggs på ett sådant sätt så att risken för förgiftning av tappvatten minimeras, till exempel via återströmning eller inläckning av gaser eller vätskor

Vi anser att de krav som avser vatten- och avloppsinstallationer ska vara samlade i ett avsnitt. Det gör att flera texter i förslagets kapitel 7 ska flyttas till kapitel 8. På så sätt blir betydelsen av bra utformade installationer tydligare. Det är också viktigt av pedagogiska skäl för konstruktörer, installatörer och elever i skolor som då hittar regler om vatten- och avloppsinstallationer samlade på ett ställe.

Att som nu dela upp föreskrifterna på flera avsnitt ger en bild av att dessa installationers funktion är av mindre betydelse. De delar som nu har placerats i kapitel 7 utgår från konsekvenserna av installationer som är fel utförda eller som fungerar dåligt av andra skäl och är inte i första hand inriktade på hur installationer ska planeras och byggas. Att utforma de nya byggreglerna med mindre detaljkrav ökar möjligheterna till nya innovativa lösningar men det finns också risk att nya typer av lösningar tas fram enbart med sikte på att minska kostnaderna. Lösningar av lägre kvalitet kan ge risker för brukarnas hälsa och innebära kortare livslängd för installationerna.

Hänvisningar till Branschregler och Branschrekommendationer kommer att bli ett bra stöd för byggherrar, konsulter, entreprenörer och byggnadsinspektörer när Boverkets nya byggregler blir mindre detaljerade. Det finns dock en risk att olika branschstandarder tas fram med innehåll som rekommenderar tekniska lösningar med dålig kvalitet och låg kostnad för att styrka ”fackmässighet”. Vi anser att Branschregler och Branschrekommendationer ska vara verifierade av tredje part kanske även under ackreditering.

1 kap. Övergripande bestämmelser

Generell, flera paragrafer

I flera paragrafer finns formuleringar av typen ”första och andra stycket gäller inte om det är obehövligt”.

Vi känner oss osäkra på vad hänvisningen ” Första stycket gäller inte” syftar på. Det är svårt att förstå vad som ska räknas som ”ett stycke” när det finns med numrerade punktlister med i texten. Vi märker att alla tolkar detta lite olika och tydligare formulering behövs.

Det är inte alltid så lätt att förstå när något är obehövligt. Det finns dock bra förklaring till det i författningskommentarerna, men skulle vara bra med några exempel.

3 §

Se generell kommentar ovan.

8 §

Se generell kommentar ovan.

19 §

Positivt att vattensäkerhetsdokumentation har kommit med. Bra att det är förtydligat att paragrafen enbart gäller åtgärder som kräver lov eller anmälan, då det inte gör det nödvändigt med denna dokumentation för till exempel servicearbeten.

Bra om det i författningskommentarerna kan ges exempel då dokumentationen är obehövlig även då lov eller anmälan behövs.

Det är önskvärt att vattensäkerhetsdokumentationen lagras centralt, till exempel hos Boverket. Ungefär på samma sätt som det görs med energideklarationer. Dokumentationen ska ju följa med byggnaden och det skulle underlätta för framtida brukare och fastighetsägare om dokumentationen går att få fram.

7 kap. Fuktsäkerhet

8 a § samt 8 b §

En definition av vattentätt skikt behövs.

11 §

Denna paragraf finns inte med i denna extra remiss men vi behöver ändå kommentera en mening som det är viktigt att ändra och eftersom den motsäger viss text i författningskommentarerna.

I andra stycket står det ”Fogar på tappvattenledningar ska placeras så att utläckande vatten snabbt blir synligt.

Den skrivelsen omöjliggör att använda sig av till exempel vattenfelsbrytare eller läckagebrytare i stället för att ordna med synliggörande av läckagevatten. Det blir innovationshämmande.

I remissens kap 3 finns även text som säger att vattenfelsbrytare kan vara en teknisk lösning för att lösa vattensäkerheten. Det motsägs av stycket ovan.

Vårt förslag: Andra stycket ändras till ”Fogar på tappvattenledningar ska vara placerade så att eventuellt utläckande vatten snabbt kan upptäckas och enkelt åtgärdas.

Kommentarer om remissens kapitel 3 ”Beskrivning och bakgrund”

3.1.3 Luftkvalitets- fuktsäkerhets- och vattensäkerhetsdokumentation

Bra beskrivet om tankesättet bakom denna typ av dokumentation. Men skulle vara bra om det kan framgå hur dokumentationen ska lagras och hur den ska vara tillgänglig för framtida ägare eller brukare. Önskvärt att det lagras centralt hos Boverket.

Det bör finnas med information om i vilka delar av byggprocessen som denna dokumentations ska finnas framme, till exempel vid slutbesiktning. Vattensäkerhetsdokumentationen bör finnas med i kontrollplanen så det går att göra en avstämning vid slutbesiktning.

Följande text på sidan 14 föreslår vi ändras till:

Exempel på tekniska lösningar och skyddsfunktioner för vattensäkerhet kan vara

- vattenfelsbrytare,
- förberedelser för radonventilation i grundläggning,
- mätsystem för kontroll av luftkvalitet i drift,
- mätpunkter för kontroll av varmvattentemperatur.

Exempel på tekniska lösningar och skyddsfunktioner för vattensäkerhet kan vara

- vattenfelsbrytare, läckagebrytare och larm
- vattentäta skikt och golvbrunn
- förberedelser för radonventilation i grundläggning att minska radonhalt i tappvatten,
- mätssystem för kontroll av luftkvalitet i drift, (detta har inte med vattensäkerhet att göra)
- mätpunkter för kontroll av varmvattentemperatur,
- funktion för reglering av vattentemperaturer för att minska risk för bakterietillväxt.

Om Säker Vatten

Säker Vatten är en medlemsägd organisation som startade 2005 av VVS-branschen med uppgiften att skapa ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbara VVS-installationer. Det görs genom att utbilda, auktorisera och kontrollera företag i VVS-branschen. Att utföra installationer enligt branschregler Säker Vatteninstallation är idag likställt med fackmässigt utförande.

Branschregler Säker Vatteninstallation är ett regelverk som är framtaget av branschens aktörer för att minska risken för vattenskador, legionellaspridning, brännskador och förgiftning. Reglerna ställer krav på både installatörer och produkter. Målet är att ge en ökad säkerhet och trygghet för kunden.

Att utföra installationer enligt branschregler Säker Vatteninstallation är idag likställt med fackmässigt utförande.

Säker Vatten har drygt 2100 auktoriserade VVS-företag med ca 14 000 VVS montörer med Branschlegitimation och cirka 200 auktoriserade konsultföretag som projekterar VVS.

Som komplement till bygg- och branschregler tar nu vår del av sektorn fram brett förankrade branschrekommendationer. Med byggregler utan allmänna råd blir det viktigare för vår del av sektorn att utforma detaljerade branschrekommendationer. Förslagen finns allmänt tillgängligt på vår hemsida. Branschrekommendationerna är ett sätt att verifiera funktionskraven i byggreglerna och att beskriva ett fackmässigt utförande. Avsikten är att en byggherre som tillämpar branschrekommendationerna ska få en installation med bra funktion som uppfyller samhällets krav. De ska också underlätta samarbetet mellan olika parter i installationsprocessen.

Stockholm 2024-04-05

Säker Vatten

Sara Lehn, VD

Martin Brunnkvist, teknikansvarig

Samt personal och konsulter knutna till Säker Vatten